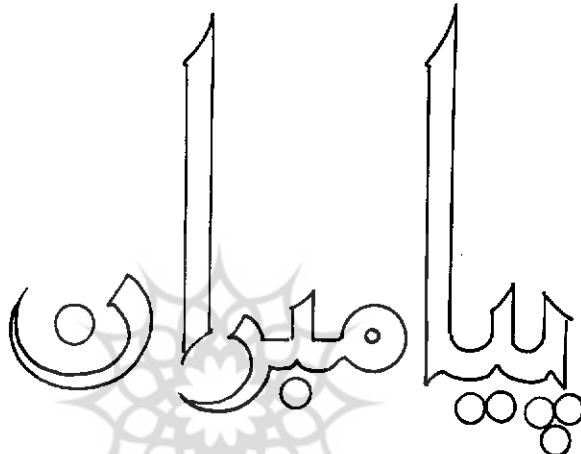

نکاهی کوتاه به محتویات عهده‌ین

کامل خیرخواه

در عهد فتحم و حمد

سیامبران در کتابهای باصطلاح آسمانی . عهد قدیم و جدید ، انسانهایی آلوده ، باده فروش و بی تفاوت در برابر تجاوز به ناموس معرفی شده‌اند می دانیم که هدف از بعثت انبیاء ، ارشاد و هدایت انسانها و رساندن آنان به سعادت اخروی و تأمین خوشبختی و آسایش زندگی است . برای اینکه انسانها به فرستادگان خدا بگرonden ، و صداقت و حقانیت آنان را باور کنند ، علاوه بر آنکه باید خود مردمی وارسته و شایسته احراز مقام نبوت باشند ، داشتن معجزاتی نیز جهت پیشرفت و نفوذ در توده ، برایشان ضرورت دارد .

گرچه کتابهای عهد عتیق و جدید، معجزات فراوانی برای انبیاء نقل می‌کند که گاه تا سرحد توهین و تحقیر به آنها پا می‌کشد، لکن متأسفانه شرط اساسی پیامبری و رهبری را که پاکی، و پرهیزکاری و عصمت فرستادگان خدا است، ضروری نمی‌داند. بدینجهت چهره انبیاء در عهده‌بین، "تاریک و روش" و بلکه پشت پرده‌ی تهمت‌ها و نسبت‌های ناروا تیره و فاسقانه می‌نماید. مثلاً هارون^۱ که یکی از پیامبران بزرگ خدا است در یکجای عهد عتیق، در مقام تمجید و تقدیس وی آمده است که: "و رختهای مقدس برای برادرت هارون بجهت عزت و زینت بساز، و تو (موسى) به جمیع دانا دلانی که ایشان را به روح و حکمت پرساخته اند بگو که رختهای هارون را بسازند، برای تقدیس کردن او تا برای من کهانت کند.^۲ و اما درجای دیگر؟

هارون و گوساله پرستی:

یکی از بزرگترین گناهان که مهمترین هدف پیامبران، مبارزه با آن بود شرک است. عالی ترین آموزش و اساسی ترین اصلی که مکتب همه انبیاء، برآن استوار بود، دعوت به سوی خدای یگانه و پیکاری پیگیر و ستیزی سرخست با کفر و شرک است که کتاب آسمانی اسلام هرگونه گناه را قابل بخشش و شایسته آمرزش می‌داند،^۳ اما گناه شرک را نه مع الاسف - تورات فعلی نه تنها هارون را گوساله پرست و مشرک معرفی می‌کند. که ساختن گوساله و دعوت بنی اسرائیل را به پرستش آن نیز به وی نسبت می‌دهد. و اینک متنه تورات:

"چون قوم دیدند که موسی در فرود آمدن از کوه ناخیر نمود، قوم نزد هارون جمع شده وی را گفتند، برخیز و برای ما خدا یان بساز، که پیش روی مابخرا مند زیرا این مرد (موسی) که مارا از زمین مصر بیرون آورد نمی‌دانیم اورا چمشه است؟ هارون بدیشان گفت گوشواره‌های طلا را که در گوش زنان و پسران و دختران شما است

سیرون کرده نزد من بیاورید . پس تمام قوم گوشوارهای زرین را که در گوشهای ایشان بود سیرون کرده نزد هارون آوردند ، و آنها را از دست ایشان گرفته او با قلم نقش کرده و از آن گوساله‌ای ریخته شده ساخت . و ایشان گفتند ای اسرائیل ، اینها خدا ایان تو می‌باشد که ترا از زمین مصر سیرون آوردند ... و چون هارون این را بدید ، مذهبی (قربانگاه) پیش آن (خدا ایان) بنا کرد ، و هارون ندا در داده گفت فرداعیه (روز عبادت) بیهود (خدا) می‌باشد .^۴

تورات تحریف شده با صراحت می‌گوید ، هارون پیامبر که باید مردم را به سوی خدای یکتا بخواند ، دستور داد از گوشوارهای طلائی و زرین زنان و دختران ، آن اندازه فراهم آورند که او برایشان خدائی از گوساله ساخت تا برآن خدای دروغین و خود ساخته عبادت کنند .

● هارون از دیدگاه قرآن :

کتاب آسمانی اسلام ، هارون را پیامبری راستین می‌داند ، و در انجام وظایف رسالت ، سخت‌کوش و جدی معرفی می‌کند .^۵

قرآن برخلاف تورات که گوساله سازی را به هارون نسبت می‌دهد و مشرکش می‌داند ، می‌گوید چون "بني اسرائیل در برابر گوساله ساخت" سامری "فریب خورده" و سامری ساحر با تردستی و تزویر ، صدائی از جسد بی‌جان گوساله در داد که آن فرو مایکان بدو گرویدند ، هارون سخت برآشت ، و در مقام نصیحت و امر و نهیشان چنین گفت

"وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونٌ مِّنْ قَبْلٍ يَا قَوْمٌ إِنَّا فِي نَعْمَانٍ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي" ^۶ بیکمان هارون از پیش ، بدیشان (بني اسرائیل) گفت ، ای قوم من ! جز این نیست که شما بدانو سیله (گوساله سامری) آزمایش شدید و محققاً پروردگار شما خدای مهریان است ، پس از من پیروی کنید ، و امر من را اطاعت نمایید . بنابراین ، هارون از نظر قرآن پیامبری پاک و رسولی راستین است و همینکه احساس کرد بنی اسرائیل در برابر "سحر سامری" دچار تزلزل و اضطراب می‌شوند و

مورد آزمایش الهی قرار می‌گیرند، آنها را از عواقب انحراف بر حذر فرمود و به سوی خدای مهربان دعوتشان نمود.

ابراهیم در عهد عتیق:

ابراهیم "خلیل" آن بزرگ پیامبر خدا نیز مانند بسیاری از پیامبران دیگر، در کتابهای با صلح آسمانی مسیحیان دارای منشی نامناسب با مقام نبوت است، شخصیت او در کتابهای مقدس یهود و مسیحیت حتی با شخصیت یک انسان عادی برابری نمی‌کند.

تصویری که این کتابها از ابراهیم بدست می‌دهند آن اندازه او را در برابر تجاوز به ناموس بی‌تعصب و بی‌تفاوت جلوه می‌دهد که چنان فرمایگی از یک انسان "غیرمند" ساخته نیست.

تورات، این تحقیر را در سفر پیداپیش، ضمن داستان ورود ابراهیم با همسرش "ساره" به سرزمین مصر نقل می‌کند

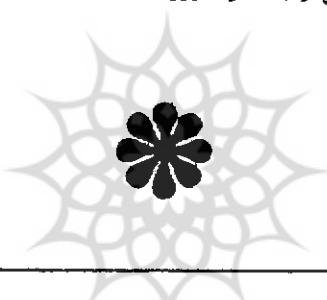
"واقع شد که چون نزدیک ورود به مصر بود به زن خود "سارای" گفت اینک می‌دانم که تو زن نیکو منظر هستی - همانا چون اهل مصر ترا ببینند گویند، این زوجه ای او است پس مرا بکشند و ترا زنده نگاه دارند، پس بگو که تو خواهر من هستی تا بخاطر تو برای من خیریت شود و جانم بسبب تو زنده ماند، و به مجرم دور و ابرام (ابراهیم) به مصر، اهل مصر آن زن را دیدند که بسیار خوش منظر است، و اموای فرعون اورادیدند، و اورا در حضور فرمان ستدند، پس وی را به خانه‌ی فرعون درآوردند و بخاطر وی با ابراهیم احسان نمود و او صاحب میشها و گاوان و حماران و غلامان و کنیزان و ماده الاغان و شتران شد ...

و فرعون ابراهیم را خوانده گفت این چیست که با من کردی؟ چرا مرا خبر ندادی که او زوجه تست؟ چرا گفتی او خواهر من است که اورا بزنی گرفتم. ۷۹ ر اینجا می‌بینیم که ابراهیم حتی یک جمله در دفاع از حق، و ناموس ت، او گویا از شدت ترس با (العیاذ بالله) به طمع مال و شرط آنچنان

سکوتی اختیار کرد که کمترین مخالفتی در تجاوز به همسرش از خود نشان نداد... که اگر چنان می‌کرد بگفته‌ی تورات، فرعون زنش را به وی رد می‌کرد. این است چهره^۱ ابراهیم در این کتابهای باصطلاح آسمانی.

* * *

اما از نظر اسلام، او فرستاده و خلیل خدا است. ابراهیم قهرمان توحید و شجاع نام آوری است که کتاب آسمانی سلمانان، دلیری و شجاعت‌ش را در مبارزه با فساد و بت شکنی، ضمن بیان داستان شکستن بتها و "محاجه" ایکه او با "نمرود" مدعی خدائی داشته به طرز بسیار جالبی مجسم می‌کند. قرآن نشان می‌دهد که او چگونه با ستمگر سرسختی و پایداری ورزید، و در نابودی خدایان دروغین شهامت و فداکاری کرد.^۲

- ۱- تورات در دومورد هارون را به عنوان پیامبر معرفی می‌کند. سفر لاویان باب ۱۱ جمله اول و باب ۱۴ جمله ۳۳
- ۲- سفر خروج باب ۲۸، جمله‌های ۲-۳
- ۳- إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ لَمَوْنَ ذَالِكَ لِمَن يَشَاءُ . . . سوره نساء آیه ۴۸
- ۴- سفر خروج باب ۳۲ جمله‌های ۱-۶
- ۵- قرآن در چندمورد از نبوت هارون و مثلاش، بی‌گیر او با موسی سخن به میان آورده است، یک از آن جمله این آیه است فَاتَّيَاهُ فَقُولًا إِنَّا رَبُّ الْأَرْضَ كَفَارِسِلْ مَعَنَا بَهِيٰ إِنْرَأَهِلْ وَلَا تَنْذِيهِمْ . . . پس هر دو تن شما (موسی و هارون) نزد او (فرعون) بروید و بگویید که ما دو پیامبر پروردگار تو هستیم، پس بنی اسرائیل را با ما بفرست و دست از شکنجه و عذابشان بردار (طه آیه ۴۲)
- ۶- طه آیه ۹۰
- ۷- سفر پیدایش باب ۱۲ جمله‌های ۱۲ تا ۱۹
- ۸- به سوره انبیاء آیات ۸۱ تا ۷۷ و بقره آیه ۲۶۵ مراجعه فرمائید